

GROEIENDE DISCRIMINATIE OP SCHOOL

Hoeveel Nederlanders hebben ervaring met discriminatie? Dat zocht het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) uit. Het antwoord: ruim een kwart van de Nederlanders (in 2018). Dat is vergelijkbaar met 2013. Behalve in het onderwijs, want daar is een sterke groei te zien. Door Govrien Oldenburger

Hoeveel jongeren voelen zich gediscrimineerd op school?

In 2013 voelde 8% van de jongeren (tussen 15 en 24 jaar) zich wel eens gediscrimineerd. In 2018 ging het om 15%. Dat is bijna een verdubbeling. Ook ging het vaker om blijvende discriminatie dan bij andere leeftijdsgroepen.

Om wat voor discriminatie gaat het?

Op scholen ging het relatief vaak om ernstige vormen, zoals seksueel overschrijdend gedrag, bedreiging, of geweld.

Welke jongeren voelen zich het vaakst gediscrimineerd?

Jongeren met een migratieachtergrond en LHB'ers (lesbisch, homo en biseksueel - trans- en interseksuelen zijn niet onderzocht). Tussen de 2% en 3% van alle jongeren zei te zijn gestopt met een opleiding door discriminatie. Onder LHB'ers lag dat op 8%.

Hoe komt het dat scholieren meer discriminatie ervaren?

De onderzoekers denken dat het komt door ontwikkelingen zoals #metoo. Daardoor zijn de grenzen tussen wat wel en niet kan scherper geworden. En werd het dus duidelijker als iemand

daaroverheen ging. Ook accepteren mensen hierdoor minder.

Wat zijn de gevolgen van discriminatie?

Volgens de onderzoekers voelen gediscrimineerde mensen zich minder betrokken bij de samenleving. Ze hebben minder vertrouwen in instituties.

Hoe is dit onderzocht?

Door een vragenlijst die door 8536 mensen is ingevuld. Daarop kon worden aangegeven of je ervaring had met discriminatie. Waar dat gebeurde en om wat voor discriminatie het ging: van ongelijke behandeling en schelden tot pesten, bedreiging en geweld.

JUSTIN (17):

'Mensen op school roepen nog steeds wel eens 'kankerhomo' naar me. Ik ben voorzitter van de GSA op mijn school, dus de meesten weten wie ik ben. Als je openlijk LHBTI'er bent en voor gelijkheid strijdt, krijg je daar ook haat bij. Tijdens mijn eerste Paarse Vrijdag, twee jaar geleden, gooide iemand eten naar me toe terwijl ik een praatje hield over gelijkheid. Dat duidde op discriminatie en respectloosheid voor wat ik te vertellen had. Tijdens een toneelstuk speelde ik een keer een vrouw. Daarna kwam er een jongen naar me toe om te zeggen dat ik dat de volgende keer maar aan echte vrouwen over moet laten. Het was heel gemeen. Op zulke momenten laat ik het niet zien, maar toch raakt het me als iemand me aanvalt op mijn persoonlijkheid. Gelukkig treedt mijn school er hard tegenop.'

Ondanks dat er op veel scholen aan Paarse Vrijdag wordt gedaan, hebben nog veel LHBTI'ers te maken met discriminatie.

© PRISMA COMPOSITIONAL

SAMUEL (15):

'Ik ben op mijn zevende vanuit Frankrijk naar Nederland verhuisd. Op school werd ik gepest met mijn Franse achtergrond. Ook door leraren had ik het gevoel anders te worden behandeld. Ik was net Nederlands aan het leren en kon me niet goed concentreren. Op advies van een juf liet ik me twee keer testen op ADHD, wat ik niet bleek te hebben. Toen zei ze tegen mijn moeder: "Dan is uw zoon gewoon dom, denk ik." Ik bleek zware dyslexie te hebben. Uiteindelijk ging ik naar een andere school, waar ik weer werd gepest. Daar werd ik gay genoemd. Het werd steeds erger en ik ben zelfs een keer geslagen. Toen heb ik aangifte gedaan. Uiteindelijk kwam ik erachter dat ik inderdaad gay ben. Daar heb ik me lang voor geschaamd, net als voor mijn Franse achtergrond. Inmiddels weet iedereen het en ben ik bezig om een GSA op te richten op mijn school.'

STUDIEKEUZE-STRESS? NIEK (17) HELPT

INTERVIEW

Hoe moet je een studie kiezen als je niet eens naar een open dag kunt? Niek (17) bedacht daar iets op: een Facebookgroep voor scholieren, waar ze vragen kunnen stellen aan studenten. 'Ik dacht: als ik er iets aan heb, kan ik er ook anderen mee helpen.' Door Judie Jaspers

'Ik zit nu in vwo-6 en als het goed is, ben ik geslaagd', vertelt Niek. Eén ding weet hij al een hele tijd: 'Ik wil bedrijfskunde gaan studeren. Maar ik twijfelde nog heel erg tussen universiteit of hbo. Dus ja, ik moest met een oplossing komen, want alle open dagen waren afgelast. Daarom wilde ik in contact komen met jongeren die al studeren en er iets over kunnen vertellen.' Via-via kreeg hij wat nummers door en kon hij zijn vragen stellen. Dat hielp. Zo'n twee weken geleden kreeg Niek een ingeving. 'Ik dacht: als ik hier wat aan heb, kan ik er anderen ook mee helpen.' Dus zette hij een Facebookgroep op met de titel: *Keuzestress eindexamenleerlingen!* 'Ik stuurde al mijn contacten een berichtje: ken je een student of ben je er een, en wil je iets aan aankomend studenten vertellen over je opleiding? Post dan even een berichtje. Mijn oproep werd in het begin veel gedeeld, en inmiddels hebben we zo'n zestig leden: scholieren en studenten. Alle grote studies zitten er bij.'

Ondernemend

Zelf heeft Niek ook van zijn groep gebruik gemaakt: 'Ik kwam erdoor in contact met een meisje van de Avans Hogeschool Breda en een jongen van de Erasmus Universiteit Rotterdam. 'Ik heb ze gevraagd hoe zij het meemaken daar. Ik wilde vooral weten hoe praktisch zo'n hbo nou is, of het niet te schools is bijvoorbeeld. En of je op de universiteit niet te veel in het diepe wordt gegooid. Nu ben ik erachter dat hbo toch beter bij me past. Dat is het hele doel van die groep: dat je je vragen kunt stellen, antwoord krijgt, en dan zelf kunt bepalen wat je wilt.' Niek heeft inmiddels geen dagtaak meer aan zijn hulpgroep. 'Wel geef ik eens in de zoveel tijd een overzichtje van welke studies er allemaal inzitten, anders moet je steeds terugscrollen.' Hij heeft nog niet veel verhalen gehoord van scholieren die het hebben gebruikt. 'Dat contact gaat buiten mij om. Wel hoor ik vaak: "Wat goed dat dit er is, want ik ben er nog niet uit." De corona-crisis kwam op het moment dat de laatste open dagen nog moesten plaatsvinden.' Dat helpende, is

dat iets wat echt in Niek zit? 'Op zich wel, en ik ben ook ondernemend. Ik heb vorig jaar al een klein bedrijfje opgezet waarmee ik mensen help met social media. Maar met dit idee hoef ik geen geld te verdienen hoor.'

INFO

De uiterste aanmelddeadline voor hogescholen en universiteiten is dit jaar verschoven van 1 mei naar 1 juni, meldt *Rijksoverheid.nl*. De nieuwe datum voor het mbo is 1 mei (in plaats van 1 april). Veel onderwijsinstellingen organiseren nu ook digitale open dagen. Dan kun je bijvoorbeeld chatten met docenten of online lessen volgen.